

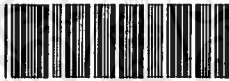

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีพุทธศักราช 2542

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang Desire for Graduate Studies
Agricultral Development Students of agricultural Technology Fuculty, 1999

T096375

โดย

น.ส.อรอุษา เพ็ชรมณี

ป.พ.

๐386๑

2543

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 96375

วัน.เดือน.ปี. - 3 JUN 2009

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

พ.ศ. 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีพุทธศักราช 2542

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang Desire for Graduate Studies
Agricultral Development Students of agricultural Technology Fuculty, 1999

โดย

น.ส.อรอุษา เพ็ชรมณี

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ ๘๗ เดือน ๘๑ พ.ศ. ๒๕๔๓

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ๒๗/๘๑/๒๕๔๓
(ผศ.ศุภสมบุรณ์ อึ้งรัตนกร)

กรรมการปัญหาพิเศษ ๓๐/๘๑/๔๓
(อาจารย์เอนก บุญยยืน)

หัวหน้าภาควิชา ๓๐/๘๑/๔๓
(อาจารย์สุชฎมาภรณ์ ชันศรี)

๒/พ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุ... ๐3860... ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของ ๒542 ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีพุทธศักราช 2542

โดย : นางสาวอรอุษา เพ็ชรรมณี

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ : .....

(ผศ. สุภสมบุรณ์ อังรัตนกร)

๒๖.๑.๒๕๔๓

ปัญหาพิเศษเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปและความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งใช้ประชากรเป็นนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร เฉพาะชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง) จำนวนทั้งสิ้น 34 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงคิดเป็น ร้อยละ 67.64 และ 32.35 ตามลำดับ นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในช่วง 22-25 ปี คิดเป็น ร้อยละ 85.30 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการเรียนต่อในระดับปานกลางคิดร้อยละ 44.10 เกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วงระหว่าง 2.50 - 3.00 ร้อยละ 55.88 นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกสาขา วิชาโทนิเทศเกษตร ร้อยละ 52.94 อาชีพบิดาและมารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมร้อยละ 47.05 และ 38.23 ตามลำดับ และนักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ทางภาคใต้คิดเป็นร้อยละ 44.11

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทตามสาขาวิชาโทที่เลือกซึ่งพบว่า สาขาส่งเสริมการเกษตรและนิเทศเกษตร ได้รับความสนใจมากที่สุดนี้อาจเป็นเพราะสาขาวิชาโทที่นักศึกษาเลือกเรียนส่วนใหญ่แล้วจะเป็นวิชาโทนิเทศเกษตร โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทพบว่าต้องการพัฒนาประสิทธิภาพของตนเอง

ส่วนปัจจัยที่ทำให้นักศึกษามีความต้องการศึกษาต่อพบว่า ในด้านความมุ่งหมายทางการศึกษาต่อก็เพื่อต้องการมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นซึ่งนักศึกษาได้ให้ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (4.73) และความต้องการด้านเหตุผลส่วนตัวก็เพื่อต้องการความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์จากมหาวิทยาลัยซึ่งพบว่านักศึกษามีความพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.53)

คำนิยม

ปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากบุคคลหลายท่านด้วย ซึ่งผู้วิจัยจะลืมเสียมิได้กล่าวคือ

นักศึกษาศาขาวិชาพัฒนาการเกษตร เฉพาะชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาทำแบบสอบถาม

ทั้งนี้ต้องขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ ผศ.สุกสมบูรณ์ อิงรัตนกร ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ อาจารย์เอนก บุญยืน กรรมการปัญหาพิเศษ อีกทั้งคณาจารย์ภาควิชาเทคนิคเกษตรทุกท่าน ไว้เป็นอย่างสูงที่ได้ให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของงานวิจัยในครั้งนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(1)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของงานวิจัย	2
นิยามศัพท์	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	3
บทที่ 3 วิธีการและอุปกรณ์ในการวิจัย	18
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	22
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	37
เอกสารอ้างอิง	42
ภาคผนวก	45
แบบสอบถาม	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร หลักสูตร 4 ปี และหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่อง	18
ตารางที่ 2 แสดงการปฏิบัติงาน	21
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและคำร้อยละของสภาพทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม	24
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและคำร้อยละของความต้องการศึกษา ต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา	28
ตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษา ต่อในระดับปริญญาโท	31
ตารางที่ 6 แสดงปัจจัยความต้องการด้านความมุ่งหมายศึกษาต่อ	35
ตารางที่ 7 แสดงปัจจัยความต้องการด้านเหตุผลส่วนตัว	36

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

(Statement of the Problem)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และในการพัฒนาประเทศนั้น การจัดการศึกษาที่นับเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักงานนายกรัฐมนตรี (2538 : 3) ได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า การศึกษานับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนที่สามารถนำการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ผลผลิตของการศึกษา คือ พลเมืองของประเทศที่สามารถปรับตัวแก้ไขปัญหาที่มีความหลากหลายในสภาพที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วและสามารถริเริ่มพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน ตลอดจนประเทศชาติให้พัฒนาและก้าวหน้าไปได้อย่างมีหลักการบนพื้นฐานของความเข้าใจในเหตุและผล ความถูกต้อง ความดีงาม และความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

ในด้านการจัดการศึกษาทางด้านการเกษตรนั้น นับว่ามีความสำคัญมากไม่น้อยไปกว่าการจัดการศึกษาทางด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากการเกษตรเป็นพื้นฐานของสังคมไทย ในการศึกษาเกษตรนั้นได้จัดให้กับประชากรของประเทศในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษารวมทั้งการศึกษานอกระบบโรงเรียน ความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรให้มีประสิทธิภาพนั้น ปัจจุบันการสอนวิชาเกษตรในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ที่กล่าวข้างต้นยังยังมีปัญหาและอุปสรรคมากมาย ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร

จากที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาภาคเทคนิคเกษตร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการสนับสนุนการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาให้ภาควิชาเทคนิคเกษตรได้ปรับปรุงพัฒนาและจัดเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนที่จะเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโท

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective of the Study)

- 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษา สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2) เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Significance of the Study)

- 1) ทราบถึงสภาพทั่วไปของนักศึกษสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2) ทราบถึงความต้องการในการศึกษาต่อของนักศึกษาเพื่อจะได้เป็นแนวทางและข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก่สถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ ทุกแห่งที่จัดการศึกษาด้านพัฒนาการเกษตร กรม/สำนักงานต่าง ๆ สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการจัดพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตรได้

ขอบเขตของงานวิจัย (Scope and limitation)

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีพุทธศักราช 2542 จำนวน 34 คน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย (Operational Definition of Terms)

ความต้องการ หมายถึง ความต้องการในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท
 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร เฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และนักนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง) ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542

ระดับปริญญาโท หมายถึง การจัดการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร หมายถึง สาขาวิชาหนึ่งของภาควิชาเทคนิคเกษตรที่จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตของหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง

การศึกษา หมายถึง การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสอน การนิเทศและการบริหารด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเกษตร

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(Review of Related Literature)

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาจากการตรวจเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์
2. ความหมายของการศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา
4. จุดมุ่งหมายของการจัดการอุดมศึกษา
5. การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1. ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์

เมอร์เรย์ (อ้างโดย สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2533 : 113-115) ได้สร้างทฤษฎีความต้องการ โดยถือว่าความต้องการเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจ ซึ่งเป็นผลให้มนุษย์เรา แสดงพฤติกรรมไปในทิศทางที่จะนำไปสู่เป้าหมาย (Goal) เมอร์เรย์ได้ทำการศึกษาความต้องการทางจิตวิทยาของบุคคลปกติกลุ่มหนึ่งและได้แบ่งความต้องการทางจิตวิทยาออกเป็น 20 ชนิด ความต้องการของเมอร์เรย์ที่ยังคงใช้อยู่ในปัจจุบันมีดังนี้ “1) ความต้องการใฝ่สัมฤทธิ์ 2) ความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับคนอื่น 3) ความต้องการความก้าวร้าว 4) ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง 5) ความต้องการที่จะมีอิทธิพลหรือบังคับผู้อื่น 6) ความต้องการที่จะแสดงออกเป็นเป้าหมายแห่งสายตาคน 7) ความต้องการที่จะปกป้องคุ้มครองรักษาผู้อื่น”

นอกจากนี้ รวีวรรณ ชินะตระกูล (2538: 35) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ ความต้องการทางด้านสรีระหรือความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological หรือ Physical Needs) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย หรือสวัสดิภาพ (Safety Needs) ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love & Belonging Needs) ความต้องการที่จะรู้ว่าตนเองมีค่า (Esteem Needs) และความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองที่ตามศักยภาพของตน (Self Actualization) และนอกจากความต้องการขั้นพื้นฐาน 5 ประเภท ดังกล่าวยังมีความต้องการอีก 2 ประเภท คือ ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Need to Know and Understand) และความต้องการด้านสุนทรียภาพ (Aesthetic Needs) เป็นลำดับชั้นที่ 6 และชั้นที่ 7 มีนักจิตวิทยาหลายท่านไม่เห็นด้วยกับการจัดลำดับแบบนี้ และคิดว่า Self Actualization ควรจะเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานทั้ง 4 ประเภท แล้วเสาะแสวงหาอยู่เสมอ โดยไม่มีจุดจบจึงเป็นการยากที่จะเชื่อว่าคนเราจะต้องถึงขั้น Self Actualization อย่างสมบูรณ์ ก่อนที่จะมีความต้องการทางสติปัญญา หรือความต้องการที่จะรู้และเข้าใจอีกประการหนึ่ง มาสโลว์ได้เขียนไว้ว่าความต้องการเป็นการแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ อันเนื่องมาจากการได้รับแรงจูงใจ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลที่จะผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมในการปรับปรุงตนเองให้มีวิถีชีวิตดำเนินไป ตามวิถีที่ถูกต้องและทำให้เกิดความพอใจในผลสำเร็จของตนเอง ความต้องการของมนุษย์จะแสดงความพอใจออกมาตามลำดับชั้น โดยเริ่มตั้งแต่ความต้องการขั้นต่ำสุดไปจนกระทั่งความต้องการสูงสุด จากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Needs Hierachy) มีหลักเบื้องต้น 3 ประการคือ

1. มนุษย์ทุกคนมีความต้องการ ความต้องการที่มนุษย์มีนี้จะอยู่ในตัวมนุษย์ตลอดไปไม่สิ้นสุด เมื่อสมใจในความต้องการหนึ่งแล้วก็ยังต้องการในลำดับที่สูงขึ้น

2. อิทธิพลใด ๆ ที่มีผลต่อความต้องการของมนุษย์อยู่ในลำดับขั้นนั้น ๆ เท่านั้น หากความต้องการลำดับขั้นนั้นได้รับการตอบสนองให้พอใจแล้ว ความต้องการนั้นก็หมดอิทธิพลไป

3. ความต้องการของมนุษย์จะมีลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูง เมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการลำดับสูงขึ้นไปก็ตามมา

จากทฤษฎีความต้องการดังกล่าวแล้วนั้นจะเห็นได้ว่า ความต้องการของมนุษย์นั้นจะแสดงความพอใจออกมาตามลำดับชั้น ในทำนองเดียวกันเมื่อพิจารณาความต้องการศึกษาต่อปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร ตามทฤษฎีของมาสโลว์ประเภทที่ 5 คือ ความต้องการรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพหรือประเภทที่ 6 คือ ความต้องการที่จะรู้และเข้าใจ ซึ่งพบว่าความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษามีความต้องการศึกษาในสาขาต่าง ๆ แตกต่างกันไป ดังที่มีผู้วิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ เช่น ขุนทอง อินทร์ไทย (2519 : 76) พบว่าอาจารย์กรมฝึกหัดครูมีความต้องการศึกษาต่อ เพราะประเทศไทยมีการขยายตัวมากขึ้น การศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จึงเป็นผลมาจากการขยายตัวของการศึกษาในระดับต้น โดยเฉพาะระดับปริญญาตรี ปัญญา คงทรัพย์ (2530 : 10) ก็ได้กล่าวไว้ว่าการฝึกในห้องปฏิบัติการยังไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานในชีวิตจริง และสภาพของงานที่เปลี่ยนไป อยู่เสมอ ตลอดเวลาตามเทคโนโลยีและงานวิจัยใหม่ ๆ ตลอดจนความต้องการของสังคมและตลาด จึงจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมเพิ่มเติม ปฐม นิคมานนท์ (2528 :

321) วิจัยพบว่า ต้องการศึกษาต่อเพราะว่าต้องการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านอาชีพ และความรู้ การ

เลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และสุคารา ดิษฐากร (2520 : 33) ก็พบว่าการศึกษาต่อเพราะต้องการมีเกียรติยศ ชื่อเสียง การได้รับการสนับสนุนจากสังคมและเพื่อนร่วมงาน สมศรี สุขเกษม (2520 : 67) ก็ได้ศึกษาพบว่าการศึกษาต่อเป็นการพัฒนาตนเองมีความรู้ความสามารถได้เรียนรู้ทฤษฎีพร้อมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ จากงานวิจัยพบว่าการศึกษาต่อและการฝึกอบรมเพิ่มเติมก็เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้เกิดความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาสาขาวิชา พัฒนาการเกษตร เกิดความพอใจในระดับที่สูงขึ้น

2. ความหมายของการศึกษา

มีผู้ให้ความหมายและนิยามของการศึกษาไว้หลายท่าน หลายทัศนะแตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมาย ทั้งที่เป็นความหมายแคบ ๆ ไปจนกระทั่งความหมายกว้าง ๆ ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน เช่น ประกอบ คุณารักษ์ (ม.ป.ป. : 89-90) ได้อ้างถึงนักการศึกษาที่ได้กล่าวถึงความหมายของการศึกษาโดยอ้างถึง อริสโตเติล ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคล เพื่อขจัดความไม่รู้ทั้งหลายให้หมดสิ้นไปอาทิการป้องกันการเจ็บไข้จากการเดินด้วยเท้าเปล่าด้วยการบอกรู้ว่ารองเท้ามีหลายชนิดหลายแบบที่ผู้ใช้สามารถเลือกสวมใส่ให้เหมาะสมกับตนเองได้ แต่มิใช่ผู้สอนเป็นผู้หารองเท้ามาให้เขาใส่เสียเองและจอห์น ดิวอี้ก็มีความเชื่อเช่นเดียวกันว่า การศึกษาเป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่บุคคลศึกษาโลกการหาความรู้ที่สะสมมาทั้งที่เป็นความหมายและค่านิยมเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการมีชีวิตอย่างฉลาดในสังคม การศึกษาคือการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน

รัตนา ตันบุญเต็ก (2531 : 30-35) ก็ได้สรุปความหมายของการศึกษาว่ากระบวนการของการศึกษาจึงน่าจะไม่ใช่เป็นเพียงการให้ความรู้ ให้การอบรมฝึกฝนทักษะบางประการอย่างแคบ ๆ โดยปราศจากความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการและเหตุผลของความรู้ความคิดที่ได้ศึกษาเล่าเรียน มิฉะนั้นแล้วก็ยากที่ผู้เรียนจะเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณลักษณะที่ดียิ่งขึ้นในตัวอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ความคิด หรือเจตคติ และแสดงออกเป็นการกระทำของมนุษย์ผู้มีใจสูงหรือผู้มีการศึกษาดีแล้วได้ กระบวนการของการศึกษาจะต้องเป็นกระบวนการเชิงปฏิบัติ ที่ผู้เรียนมีโอกาสได้คิด ได้ทดลอง ปฏิบัติตามความคิดและประจักษ์ในหลักการและเหตุผลด้วยตนเอง และกระบวนการนั้นจะต้องดำเนินไปอย่างถูกทำนองคลองธรรม มิใช่เป็นการบีบบังคับ หรือยึดเย็ดปลูกฝังความรู้ความคิดโดยที่ผู้เรียนขาดความเต็มใจหรือสมัครใจด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผลการศึกษาเป็นผลในทางที่ชอบที่ควร ที่ผู้เรียนได้ตัดสินใจเลือกด้วยตนเองอย่างแท้จริง

ส่วนปีเตอร์ (1967 : 20) (อ้างโดย กัญญา วีระวรรณ : 2540) ได้ให้ความหมายแตกต่างไว้ 3 ประการ ดังต่อไปนี้ 1) การศึกษาเป็นการถ่ายทอด การจัดสิ่งที่มีค่าให้กับผู้ที่ยอมรับการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) การศึกษาเกี่ยวข้องกับความรู้และความเข้าใจรวมทั้งให้ผู้เรียนเกิดพุทธิศึกษาด้วย 3) การศึกษาเป็นกระบวนการของการถ่ายทอดในสิ่งที่ผู้เรียนยังไม่รู้ และสมัครใจที่จะเรียนรู้

ศักดิ์ ประสงค์ประทานพร (2526 : 36-37) ได้ให้ความหมายของการศึกษาดังนี้

การศึกษา มีความหมายได้ทั้งนัยที่เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งและนัยที่เป็นกระบวนการทางสังคมนัยแรกหมายถึง ศาสตร์ หรือวิชาการหนึ่งซึ่งเรารู้จักกันทั่วไปในชื่อต่าง ๆ เช่น วิชาการศึกษาวิชากร ศึกษาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาใหญ่ ๆ 3 หมวด วิชาคือ

1. หมวดวิชาพื้นฐานทางการศึกษา หรือบางครั้งเรียกว่าวิชาที่ว่าด้วยทฤษฎี
2. หมวดวิชาที่ว่าด้วยระเบียบ วิธีการดำเนินการศึกษา (Methodology)
3. หมวดวิชาเฉพาะที่ว่าด้วยเทคนิคและการจัดการศึกษาตามระดับและรูปแบบต่าง ๆ

เช่น การศึกษาก่อนวัยเรียน การอนุบาลการศึกษา การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอุดมศึกษา การศึกษานอกระบบโรงเรียน การอาชีวศึกษา และการศึกษาพิเศษ เป็นต้น ส่วนการศึกษาตามนัยที่เป็นกระบวนการทางสังคมนั้นนักวิชาการได้นิยามไว้ดังนี้ การศึกษา คือ

1. กระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนนำเอาความคิดความอ่านในตัวเองออกมาใช้อย่างถูกต้องมากที่สุด
2. กระบวนการที่พัฒนาความสามารถของทุก ๆ คน โดยความสามารถนั้นมีอยู่แล้วในตัวทุกคนแต่กำเนิด
3. กระบวนการกระตุ้นให้สมองได้รับรู้บันทึกไว้แล้วรวบรวมซึ่งสภาพความรู้และคุณค่าที่ปวงเพื่อนำไปประพฤติปฏิบัติ
4. กระบวนการจารึกแล้ว จารึกเล่าซึ่งประสบการณ์ทางสังคมของมนุษย์ให้ประจักษ์ในความคิดของผู้เรียนเฉพาะเมื่อแรกเกิดความคิดเหมือนดังกระดานที่วางเปล่า
5. กระบวนการที่สั่งสอนและอบรมให้ผู้เรียนดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมไม่ว่าจะเป็นทางโลกหรือทางธรรม หรือทั้งทางโลกและทางธรรมพร้อม ๆ กันในตัว
6. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ดำเนินต่อเนื่องไปตลอดชีวิต

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2530 : 51) ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่า “เป็นการเล่าเรียนฝึกฝนและอบรม”

วีระ บุญยะกาญจน์ (2532 : 3) ได้ให้ความหมายของศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ว่าเป็นวิชาต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนเพื่อเตรียมผู้ประกอบอาชีพทางการศึกษา ซึ่งส่วนมากเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับจิตวิทยาการศึกษา ปรัชญาและประวัติการศึกษา หลักสูตรและวิธีสอน วิธีสอน วิชาเฉพาะหลักการศึกษา การบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา และวิชาอื่น ๆ

เมธี ปิถันรนาถ (2523 : 13) ได้อ้างถึงนักการศึกษาหลายท่านที่ให้ความหมายของการศึกษาไว้ดังนี้ พลาโต (Plato) ให้ความหมายของการศึกษาพบว่า หมายถึง ศิลปะซึ่งนำทางสร้างสรรค์ และควบคุมประสบการณ์ของมนุษย์ เมธี ปิถันรนาถ ได้กล่าวสรุปความหมายของการศึกษาไว้ดังนี้

1. การรวบรวมกระบวนการทั้งหมดที่มุ่งให้บุคคลได้พัฒนาความสามารถเจตคติ และพฤติกรรมที่มีคุณค่าในสังคมที่เขาอาศัยอยู่
2. เป็นกระบวนการทางสังคมโดยมนุษย์เป็นศูนย์กลางและมีสิ่งแวดล้อมเป็นตัวควบคุม
3. เป็นศิลปะในการที่จะทำให้มนุษย์แต่ละยุคแต่ละสมัยได้มีความรู้ในเรื่องราวในอดีต

3. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 (อ้างโดย วีรพล เวชยางกูร : 2542) การจัดการศึกษาต้องจัดตามแผนการศึกษาแห่งชาติจากแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535 ซึ่งมีหลักการสำคัญ 4 ประการคือ

1. การสร้างความเจริญอกงามตามปัญญา ความคิด จิตใจ และคุณธรรมของบุคคล
2. สร้างความตระหนักให้กับบุคคลถึงการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
3. การก้าวทันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ และตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญา ภาษา และวัฒนธรรมดั้งเดิมของท้องถิ่นและของสังคมไทย
4. สร้างความสมดุลระหว่างการพึ่งพาอาศัยกันกับการพึ่งตนเอง นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาจากแผนการศึกษาแห่งชาติได้เน้นการพัฒนาบุคคลใน 4 ด้านอย่างสมดุลและกลมกลืนกัน คือ

4.1) ด้านปัญหาต้องรู้จักเหตุผล พิจารณาสິงที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำบนพื้นฐานของความจริง

4.2) ด้านจิตใจ พึ่งรู้จักฝึกจิตใจของตนให้มีความเจริญอกงามทางคุณธรรม

4.3) ด้านร่างกาย พึ่งมีร่างกายที่เจริญเติบโต เหมาะสมกับวัย รู้จักดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของร่างกายทั้งของตนเองและสมาชิกในครอบครัว

4.4) ด้านสังคม พึ่งมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม รู้จักการช่วยเหลือเกื้อกูลประโยชน์ มีความสามารถและทักษะในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น สามารถธำรงรักษาเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยและตระหนักและปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบที่พึงมีต่อผู้อื่น

จากหลักการและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติจะเน้นในการพัฒนาเยาวชน จากพื้นฐานความเป็นจริงของชีวิตให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา จึงได้มีการจัดการศึกษาเป็นระบบการศึกษา

ระบบการศึกษา เป็นระบบที่ให้ผู้คนได้ศึกษา และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องไปตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคมอย่างสมดุลและสามารถสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. ระบบการศึกษา จะเปิดโอกาสให้ผู้คนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้เหมาะสมกับวัย การศึกษาเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งเป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการอบรมดูแลและพัฒนาความพร้อมของเด็กเพื่อเรียนรู้ในขั้นต่อไป การศึกษาในวัยเด็กและเยาวชนเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีคุณธรรมมีความรู้และสามารถประกอบกิจการงาน และอาชีพตามควรแก่วัย การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่เป็นการศึกษาที่มุ่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมควบคู่กับการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการประกอบกิจการงานและอาชีพ การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาชุมชนและประเทศ

6. ระบบการศึกษา จะเปิดโอกาสให้ผู้คนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยอาศัยรูปแบบต่างๆ ทั้งการศึกษาที่จัดตามแนวระบบ โรงเรียน และการศึกษาที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ในวิถีชีวิต

7. การศึกษาตามแนวระบบโรงเรียน แบ่งระดับการศึกษาเป็น 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา

8. การจัดการศึกษาตามแนวระบบโรงเรียนได้จัดเป็นการศึกษาประเภทต่าง ๆ ตามความเหมาะสม และตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ชุมชน และประเทศโดยมุ่งให้ผู้คนเป็นทรัพยากรที่มีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถและทักษะอย่างสมดุลควบคู่กันไปด้วยดังนี้

8.1) การฝึกหัดครู เป็นการศึกษาที่มุ่งฝึกหัด และพัฒนาผู้ที่ประกอบอาชีพครู และครูประจำการให้มีคุณธรรม ความรู้ความสามารถและทักษะในการสอน

8.2) การศึกษาวิชาชีพ เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะวิชาชีพให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในการประกอบอาชีพอิสระและรับจ้าง

8.3) การศึกษาวิชาชีพพิเศษ เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดและพัฒนาทักษะวิชาชีพบางด้านที่ต้องการให้มีความชำนาญเป็นพิเศษ ตั้งแต่เยาว์วัยและต้องฝึกฝนเป็นระยะเวลานาน เช่น นาฏศิลป์ ดนตรี

8.4) การศึกษาวิชาชีพเฉพาะกิจหรือเฉพาะบุคคลของกลุ่ม เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะวิชาชีพ ตามความต้องการของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งโดยเฉพาะต้องจัดให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของรัฐ

8.5) การศึกษาพิเศษ เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ ได้เรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ ความสามารถพิเศษ หรือมีปัญญาเลิศได้พัฒนาความถนัดและอัจฉริยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนา ได้เน้นเรื่องของคุณภาพของการศึกษาเพื่อพัฒนาคนในประเทศของตน คุณภาพทางการศึกษาที่จะก่อให้เกิดผลดีต้องอาศัยอาจารย์เป็นกำลังสำคัญเพราะอาจารย์เป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนเพื่อผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศชาติ

ทรัพยากรบุคคลเป็นทรัพยากรทางการศึกษาที่นักบริหารและนักวิชาการให้ความสนใจมากทุกยุคทุกสมัย ซึ่งจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และจอมพลถนอม กิตติขจร อดีตนายกรัฐมนตรีของไทยมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า “กำลังคน หรือ คนมีความสำคัญมากกว่าเงิน”

นอกจากนี้ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2529 : 40) ได้กล่าวไว้ว่าการศึกษาจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานที่เรียกว่า 4 M's คือ

1. Management ระบบบริหารที่มีความซับซ้อนมากกว่าระบบการบริหารใด ๆ
  2. Man Power ใช้กำลังมากกว่าหน่วยงานประเภทอื่น ๆ จัดเป็นทรัพยากรหลักที่มีความสำคัญที่สุดในการพัฒนาทางด้านการศึกษา
  3. Money ในด้านงบประมาณ เพื่อสนับสนุนความคิดด้านการพัฒนา
  4. Materials วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะให้ดำเนินการในการพัฒนา
- แต่สิ่งทั้งหมดนี้ “บุคคล” เป็นปัจจัยที่ทำให้องค์กรเคลื่อนไหวดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนั่นคือ บุคคลเป็นปัจจัยทางการบริหารอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์นั่นเอง

ปรีชา คัมภีร์ปรกรณ์ และกล้า ทองขาว (2531 : 298-304) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในองค์กร โดยการศึกษาว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร โดยการศึกษาโดยตรง ได้แก่ การส่งเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาโดยอ้อม ได้แก่ การให้การศึกษิตตามอัธยาศัย โดยการจัดหนังสือพิมพ์ให้อ่าน การพาไปศึกษาดูงาน เป็นต้น สำหรับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แบ่งออกได้ 2 ประการ คือ ประการแรก การศึกษาตามความประสงค์ของบุคลากร ด้วยเหตุผลที่ว่าบุคคลย่อมมีความต้องการความเจริญก้าวหน้าของชีวิตและตำแหน่งหน้าที่การงาน ซึ่งจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าขององค์กรด้วยเช่นกัน ประการที่สองเป็นการศึกษา

ตามความประสงค์ขององค์การเนื่องจาก บุคลากรยังขาดความรู้ ทักษะ และความสามารถก่อน การปฏิบัติงาน ต้องได้รับการศึกษาและฝึกอบรมรวมทั้งสภาพปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงด้าน เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง องค์การจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรขององค์การ โดย การใช้การศึกษาเป็นปัจจัยหลัก

ถนอมศรี รัฐบาลตร (2538 : 14) ได้กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้ “การพัฒนาครู- อาจารย์เป็นการเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในตนเองอันส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในหน้าที่ มีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและสถาบัน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนา คุณภาพการเรียนการสอน” นอกจากนี้ยังได้กล่าวอ้างถึง ปกรณ์ อังสุสิงห์ (2538 : 25) เกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยทางด้านวิชาการไว้ดังนี้

1. การสอนและการวิจัยเป็นงานหลักของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา อาจารย์ควรจะได้รับ การสนับสนุนให้มีการปรับปรุงความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
2. ควรให้ความสะดวกแก่บรรดาอาจารย์ในเรื่องอุปกรณ์และเครื่องมือในทางวิชาการ เช่น บริการห้องสมุด ห้องทดลอง ควรให้พอเพียงแก่การสอนและวิจัยของอาจารย์
3. ควรส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสดำเนินงานและความสำเร็จทางวิชาการของ อาจารย์ การหาทุนสนับสนุนในการวิจัยและการเขียนตำรา จัดให้มีสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย และ การจัดออกวารสารทางวิชาการ
4. ควรสนับสนุนให้มีการประชุมทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนทางวิชาการเพื่อ กระตุ้นให้อาจารย์ตื่นตัวในทางวิชาการมากขึ้น
5. ควรสนับสนุนให้อาจารย์ได้มีโอกาสไปศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรมเพื่อค้นคว้าอยู่ เสมอ

ยุพา วีระไพทยะ (2532 : 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาว่า การศึกษาระดับ ปริญญาโทนั้นมีใช้การเรียนต่อแบบประถมมาเรียนมัธยมศึกษา หรือมาปรับปรุงความรู้เดิม หากแต่ มาเพื่อศึกษาค้นคว้าเฉพาะทาง และเพิ่มความเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้สูงขึ้น และเป็นผู้ทรง คุณวุฒิในด้านหนึ่งด้านใด อนาคตการผลิตบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ นัก ศึกษาในระดับปริญญาตรี ขวนขวาย สร้างเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการไว้ตลอดเวลา มิฉะนั้นการ ผลิตมหาบัณฑิตย่อมไร้คุณภาพเช่นกัน

ปฐม นิคมานนท์ (2528 : 321) กล่าวถึงเหตุที่ผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อว่า เหตุหนึ่งก็คือ เหตุจูง ใจด้านอาชีพเป็นเหตุผลที่ชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่วัยต้นหรือคนหนุ่มสาวเข้าเรียน เพราะต้องการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้เพื่อจะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพ ได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย

ของ รังรอง สีทองดี (2535 : 261) ได้สรุปว่า แนวโน้มของผู้ที่ต้องการเรียนต่อจะเป็นผู้ที่มีอายุน้อยและมีอาชีพที่มีความมั่นคงอยู่ในประเภทของงานอาชีพมากกว่าอื่น ๆ

ไพฑูรย์ สีนคาร์ตัน (2536) ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาว่าเป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่ยังจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว โดยแบ่งออกเป็นรายใหญ่ ๆ คือ สายวิชาการ (academic) ในสายนี้มีเป้าหมายในการผลิตบุคลากรหลัก คือ ผลิตผู้สอนในมหาวิทยาลัยและผลิตนักวิชาการหรือนักวิจัย สายวิชาชีพ (Profession) ในสายนี้มีเป้าหมายอยู่ที่การผลิตผู้เชี่ยวชาญ

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไว้ 4 ประการ คือ (2534 : 1) 1) ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยนั้น ๆ ได้เปิดสอนในชั้นปริญญาตรีโดยมีผลงานที่ตีพิมพ์แล้ว หรือ 2) ส่งเสริมหลักสูตรที่ประกอบไปด้วยสาขาต่าง ๆ จัดโดยคณะกรรมการจากภาควิชาต่างๆ หรือ 3) ส่งเสริมหลักสูตรที่มีลักษณะเฉพาะของสถาบันที่ตั้งขึ้นเพื่อจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 4) เป็นการสนับสนุนการผลิตอาจารย์มหาวิทยาลัยและนักวิชาการชั้นสูงขั้นบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศ นอกจากนี้บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2534 : 1) ได้กล่าวว่า การศึกษาระดับบัณฑิตซึ่งเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้เกิดการวิจัยค้นคว้าอย่างจริงจัง เกิดการฝึกฝนความรู้ความสามารถของบุคลากร ตลอดจนเกิดการติดตามผลงานวิจัยค้นคว้าต่าง ๆ ในระดับนานาชาติ

การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาเฉพาะทางให้มีความชำนาญมากขึ้นมุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ สำหรับเรื่องนี้ สุดาราดิษฐากร (2520 : 33) ได้วิจัยพบว่า การมาศึกษาต่อเป็นการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ข้าราชการได้พัฒนาตนเอง มีความรู้ ความสามารถได้เรียนรู้ทฤษฎีต่าง ๆ พร้อมทั้งได้รับประสบการณ์หลากหลายในการศึกษาต่อ

ประชุมสุข อาชวบำรุง (2523 : 48-59) ได้กล่าวถึง “การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่า” การจัดการศึกษาระดับนี้ต่างจากระดับปริญญาตรี ในหลักสูตรและการสอน จึงไม่ควรมีวิชาภาควิทยาการทั่วไป ควรคงเหลือส่วนเดียวคือวิชาชีพที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาและเป็นความเชี่ยวชาญพอที่จะเป็นผู้นำสาขานั้นได้”

สุน อมรวินวัฒน์ (2530 : 17) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านวิชาการไว้ 7 ประการ คือ

1. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องรู้จัก รู้รอบ
2. รู้จักค้นคว้า และคิดวิเคราะห์

3. รู้ซึ่ง และสามารถแสดงออกให้ปรากฏ
4. สามารถนำหลักวิชาไปประยุกต์ใช้ได้
5. มีความฉับไว และคล่องตัว
6. ไม่มีอคติอคติตรา
7. มีคุณธรรมของนักวิชาการ

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้เกิดการวิจัยค้นคว้าอย่างจริงจัง เกิดการฝึกฝนความรู้ความสามารถบุคลากร ตลอดจนเกิดการติดตามผลงานวิจัยค้นคว้าต่าง ๆ ในระดับนานาชาติเพื่อพัฒนาของสถาบันฯ บัณฑิตศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

1. รับผิดชอบงานผลิตบัณฑิตระดับสูงกว่าปริญญาตรี ที่ได้รับเปิดสอนในสถาบันฯ
2. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาโครงการต่าง ๆ และสาขาวิชาต่าง ๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ในสถาบันฯ รวมทั้งริเริ่มโครงการใหม่ที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ
3. ให้บริการเผยแพร่งานวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยรูปแบบต่าง ๆ ไปยังหน่วยงานที่ต้องการทั้งภายในและภายนอกในรูปของการจัดสัมมนาทางวิชาการ การจัดอบรมหลักสูตรต่าง ๆ และอื่น ๆ
4. ดำเนินการขออนุมัติเปิดหลักสูตรระดับสูงกว่าปริญญาตรี
5. เป็นหน่วยงานกลางในการรับนักศึกษาเข้าเรียน การลงทะเบียนเรียนการจัดการสอน และการวัดผล การจัดสรรงบประมาณและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

4. จุดมุ่งหมายของการจัดการการอุดมศึกษา

ในการจัดการศึกษาไม่ว่าระดับใดก็ตามสิ่งสำคัญประการแรกได้แก่การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา สำหรับจุดมุ่งหมายของการจัดการอุดมศึกษานั้น (กัญญา วีริยวรรณ : 2540) ได้กำหนดความมุ่งหมายของการจัดการอุดมศึกษาไว้ว่า

1. เพื่อพัฒนาสติปัญญาและความคิดอันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการและความเจริญของมนุษยชาติ
2. เพื่อสร้างสรรค์ปัญญาชนในระดับวิชาชีพชั้นสูง เพื่อนำมาพัฒนาสังคม
3. เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาชุมชน
4. เพื่อทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

5. การศึกษาระดับอุดมศึกษา ต้องจัดกระทำเพื่อพัฒนาคนให้สมบูรณ์ด้วยคุณธรรม และจริยธรรม อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่มีคุณค่าของบุคคลตลอดจนสังคม

วิจิตร ศรีสอ้าน (2532: 279-289) เสนอแนวคิดสำหรับจุดมุ่งหมายเฉพาะของการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาไว้ว่า “การจัดการอุดมศึกษานั้นจะต้องถึงซึ่งความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นอันดับแรก ในขณะที่เดียวกันความเป็นเลิศทางวิชาการนั้น ต้องมีความสัมพันธ์กันกับความสามารถในการใช้วิชาการเพื่อสนองความต้องการของสังคมด้วย”

Jerons (อ้างโดย กัญญา วีระวรรณ : 2540) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษาในด้านเกี่ยวกับลักษณะของบัณฑิตไว้ดังนี้

1. เพื่อให้บัณฑิตสามารถวิเคราะห์สถานการณ์และปัญหาอย่างฉลาด มีจุดมุ่งหมายและมีเหตุผล
2. เพื่อให้บัณฑิตสามารถรับข้อเท็จจริงและสมมติฐานที่แตกต่างจากความเชื่อของตนมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาความคิดของตน
3. เพื่อให้บัณฑิตสามารถรับฟังข้อเสนอแนะของผู้อื่นได้
4. เพื่อให้บัณฑิตมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในฐานะที่ตนเป็นผู้บังคับบัญชา และผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
5. เพื่อให้บัณฑิตมีความสามารถในการนำเอาข่าวสารและความคิดเห็นมาประสานกัน และสามารถถ่ายทอดความคิดเห็นให้ผู้อื่นเข้าใจได้
6. เพื่อให้บัณฑิตมีความสามารถอย่างสมเหตุสมผล และแก้ไขข้อผิดพลาดของตนได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการจัดการ การอุดมศึกษาก็เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความเป็นเลิศ ทั้งทางด้านความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม ตลอดจนสามารถนำสิ่งเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาดังได้กล่าวมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่าการศึกษาระดับนี้มีความแตกต่างจากการศึกษาระดับอื่น ๆ ดังนี้ วิจิตร ศรีสอ้าน (2532) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของบัณฑิตศึกษาโดยทั่ว ๆ ไปว่ามีลักษณะ 4 ประการ ดังนี้

1. ลักษณะของบัณฑิตศึกษานั้น จะมุ่งเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) คือมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะเสริมสร้างความรู้ที่ลึกซึ้งในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ให้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

2. บัณฑิตศึกษามุ่งเน้นในเรื่องการวิจัย ค้นคว้า (Research Oriented) ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมสำคัญหรือเป็นผลงานที่วัดความเป็นมหาบัณฑิตหรือคุณวุฒิบัณฑิตและที่จำเป็นอย่างยิ่งก็คืองานวิจัยถือเป็นภารกิจอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยไทยอีกด้วย

3. บัณฑิตศึกษาต้องสามารถทำงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ (Professionalization) ซึ่งส่วนใหญ่จะมีในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง 1 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วได้ศึกษาต่ออีก 1 ปี เพื่อสามารถทำหน้าที่ในสาขาวิชาชีพได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ

4. บัณฑิตศึกษามุ่งพัฒนาให้เป็นนักวิชาการ (Scholarship) ที่มีระดับความสามารถทางวิชาการสูงพอที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ

ในด้านเป้าหมายของบัณฑิตศึกษานั้น นักการศึกษาหลาย ๆ ท่านได้แสดงทัศนะไว้ดังเช่น วิจิตร ศรีสอาน กล่าวว่

“เป้าหมายของบัณฑิตศึกษาค้นคว้าต้องการให้นักศึกษามีความเป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง ฉะนั้นจึงมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาเรียนรู้การค้นคว้าวิจัยด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยมีอาจารย์เป็นผู้นำนโยบายแก่นักศึกษาทำให้นักศึกษาเกิดการศึกษาค้นคว้าที่จริงจัง เกิดความชำนาญพิเศษ และเกิดกระบวนการถ่ายทอดพลังความคิดสืบเสาะแสวงหาทางวิชาการ รวมทั้งกระตุ้นให้นักศึกษามีความเป็นเลิศทางสติปัญญาด้วย”

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวความคิดของ สุนีย์ ช่างเจริญ (2538 : 1) ซึ่งกล่าวไว้ว่าเป้าหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามุ่งผลิตนักวิชาการที่เชี่ยวชาญพอที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาต่าง ๆ มุ่งหวังที่จะให้นักศึกษาค้นคว้าวิจัยในสายวิชาชีพหรือสายวิชาการที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป เพราะฉะนั้นปรัชญาของการศึกษาระดับนี้จึงควรได้รับการพัฒนาความรู้ขั้นสูง ส่งเสริมสนับสนุน ให้คำปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการที่ลุ่มลึกระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความรู้ใหม่

ในด้านการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประชุมสุข อาชวบำรุง (2523 : 48-59) ได้อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่า “การศึกษาระดับนี้แตกต่างจากระดับปริญญาตรี ในหลักสูตรและการสอนจึงไม่ควรมีวิชาภาควิทยากรทั่วไป ควรคงเหลืออยู่ส่วนเดียวคือวิชาชีพที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะและเป็นความเชี่ยวชาญที่สูงพอที่จะเป็นผู้นำในสาขานั้น ๆ ได้”

ขณะที่ ไพฑูรย์ สีนครรัตน์ (2536 : 30) ได้ให้ความหมายของบัณฑิตศึกษาว่าเป็นการศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัย คือเป็นการศึกษาสำหรับผู้จบปริญญาตรีแล้ว โดยแบ่งออกเป็นสองสายใหญ่ ๆ ดังนี้

สายวิชาการ (Academic) ในสายนี้เน้นหนักในเรื่องของความรู้ของวิชาการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการบุกเบิก แสวงหาความรู้ใหม่ สร้างสรรค์ความก้าวหน้าในวิชาการด้านต่าง ๆ ดังนั้นการจัดการศึกษาสายนี้จึงมีเป้าหมายในการผลิตบุคลากรหลัก คือ ผลิตผู้สอนในมหาวิทยาลัย (College Teacher) และผลิตนักวิจัยหรือนักวิชาการ (Researcher of Scholar)

สายวิชาชีพ (Profession) ในสายนี้มีเป้าหมายอยู่ที่การผลิตผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะเรื่อง (Specialist) สามารถปฏิบัติและทำงานในสาขานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะที่ประเมินละเอียดและเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น

ดังนั้นในสายนี้จึงเน้นทางด้านการศึกษาฝึกฝนหาความชำนาญเฉพาะสาขาลงไปไม่เน้นการวิจัยอย่างสาขาแรก

ในด้านหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษานั้น ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ว่าการเปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ 3 ประการคือ

1. เพื่อสนองความต้องการกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชานั้น ๆ
2. เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยผลการวิจัยค้นคว้าเป็นปัจจัยสำคัญ และส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน
3. เพื่อให้ส่งเสริมให้ผู้ศึกษาเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการในระดับสูงและเป็นผู้มีจริยธรรม

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

สมศรี สุขเกษม (2520 : 33) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของข้าราชการงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพราะว่าการศึกษาต่อเป็นการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ข้าราชการได้พัฒนาตนเอง มีความรู้ ความสามารถได้เรียนรู้ ทฤษฎีต่าง ๆ พร้อมทั้งได้ประสบการณ์หลากหลายจากการมาศึกษาต่อสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ก่อให้เกิดการพัฒนาได้หลายรูปแบบ โดยเฉพาะการปรับปรุงงานทั้งปฏิบัติและหน่วยงานบุคลากรเหล่านี้จะมีโลกทรรศน์ที่กว้างขวางขึ้น การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ก็จะง่ายขึ้นเมื่อในหน่วยงานมีบุคลากรที่พร้อม ทางด้านการศึกษาตลอดจนเป็นการพัฒนากำลังคนของประเทศให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ทองหล่อ นาคหอม (2535) ได้วิจัยเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต วิชาเอกการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2533-2534 พบว่าแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อลำดับแรกคือ ด้านเหตุผลส่วนตัว รองลงมาคือด้านหน้าที่ราชการ ด้านสถาบันด้าน

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาและด้านอิทธิพลการชักจูงของบุคคลและสื่อตามลำดับ ขุนทอง อินทร์ไทย (2519 : 76) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจที่ทำให้ผู้นิยมเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทกันมากดังนี้

1. เนื่องจากระบบการศึกษาในประเทศไทยได้ขยายตัวมากขึ้นการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจึงเป็นผลมาจากการขยายตัวของการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรี

2. ค่านิยมของคนไทยเกี่ยวกับปริญญายังมีความสำคัญอยู่มากการได้รับปริญญาชั้นสูงมีประโยชน์ในการทำงาน

3. คนเป็นจำนวนมากจบปริญญาตรีแล้วหางานทำไม่ได้จึงตัดสินใจเรียนต่อในระดับปริญญาโท

ไพฑูรย์ สีนคาร์ตน์ (2536 : 116-126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจสภาพและความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีใหม่ ปีการศึกษา 2522 คณะครุศาสตร์พบว่า นิสิตได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อมหาวิทยาลัย 5 ประการแรกไว้ดังนี้ คือ หาความรู้ให้มากที่สุดนำความรู้ไปประกอบอาชีพ ทำประโยชน์ให้กับสังคม หาประสบการณ์และเรียนให้สำเร็จ

ทองหล่อ นาคหอม (2535) ได้สรุปเหตุผลของการศึกษาต่อว่าขึ้นอยู่กับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ความนิยมในปริญญา ความยกย่องในสังคมโอกาสในกาหางานความต้องการของครอบครัวต้องการความรู้ และประสบการณ์เพิ่มเติมเพื่อความก้าวหน้าในการทำงาน เพื่อต้องการหาเพื่อนใหม่ ๆ ต้องการแก้ปัญหาบางเรื่อง อิทธิพลจากภายนอก ต้องการมีรายได้ลักษณะของสถานที่เรียนเพราะอยากมีความรู้และต้องการรายได้เพิ่มขึ้นเป็นต้น และ สุรกุล เจนอบรม (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาถึงความต้องการและความสนใจ ศึกษาต่อเนื่องของข้าราชการไทยพบว่าข้าราชการไทยส่วนใหญ่สนใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาตรี และปริญญาเอกตามลำดับ เหตุผลของความต้องการศึกษาต่อเพราะเห็นว่าปริญญาบัตรยังคงมีความสำคัญสำหรับความก้าวหน้าในชีวิตราชการ และค่านิยมของคนไทยยังคงเน้นความสำคัญของปริญญาบัตรมากกว่าประสบการณ์

มานพ สุตสงวน (2537) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า ความต้องการการพัฒนาด้านวิชาชีพเฉพาะสาขาคณาจารย์ มีความต้องการมากเกี่ยวกับการเรียนรู้เทคโนโลยีขั้นสูงและการฝึกปฏิบัติการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ทันสมัยเกี่ยวกับวิชาที่สอน โดยวิธีการศึกษาดูงาน การฝึกอบรมและการวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง ความต้องการพัฒนาด้านวิทยาการสอน คณาจารย์มีความต้องการพัฒนามากเกี่ยวกับการเรียนรู้วิทยาการใหม่ๆทางการศึกษาและการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยสอนสำหรับความต้องการด้านวิทยาการสอนเกี่ยวกับการศึกษาวิธีวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อเก็บข้อสอบไว้ใช้ในครั้งต่อ

ไปโดยการฝึกอบรมและการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมกับสมาคมวิชาชีพทางการศึกษาความต้องการการพัฒนาด้านวิชาการอื่น ๆ คณาจารย์ มีความต้องการมากเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาและการพัฒนาความรู้เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการทำศนศึกษานอกสถานที่การฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการ

สังค อุทรานันท์ (2530 : 43) กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี หรือที่เรียกว่า บัณฑิตศึกษา หมายถึง การศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากผู้ที่เรียนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วสำหรับประเทศไทยที่จัดอยู่ในขณะนั้นมี 3 ระดับ คือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก เป้าหมายในการผลิตก็เพื่อกำจัดคนออกไปปฏิบัติงานตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษาทั้งในหน่วยงานราชการและงานเอกชน

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

(Research methodologies)

3.1 ประชากร (Population)

ประชากร (Population) ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร ซึ่งเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง) ปีพุทธศักราช 2542 คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รวมทั้งสิ้น 34 คน

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร หลักสูตร 4 และหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต	นักศึกษาชาย (คน)	นักศึกษานหญิง (คน)	รวม
4 ปี	7	6	13
2 ปีต่อเนื่อง	16	5	21
รวมทั้งสิ้น (N)	23	11	34

3.2 สถานที่และระยะเวลาที่ทำการศึกษา

(Local and Duration of the Study)

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาที่สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542

ระยะเวลาที่ทำการศึกษา เริ่มตั้งแต่เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2542 จนถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2543 ซึ่งรวมระยะเวลาทั้งสิ้น 8 เดือน

3.3 เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือในการวิจัย (Research Instruments and Pre-Test)

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมีลักษณะแบบปลายเปิดและปลายปิด โดยที่ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา สาขาวิชา พัฒนาการเกษตร ซึ่งเป็นแบบสอบถาม 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาซึ่งเป็นแบบประเมินค่ามี 5 ระดับดังนี้
ระดับ 5 หมายความว่า มีความต้องการศึกษาต่อมากที่สุด
ระดับ 4 หมายความว่า มีความต้องการศึกษาต่อมาก
ระดับ 3 หมายความว่า มีความต้องการศึกษาต่อปานกลาง
ระดับ 2 หมายความว่า มีความต้องการศึกษาต่อน้อย
ระดับ 1 หมายความว่า มีความต้องการศึกษาต่อน้อยที่สุด

3.3.2 การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

ทดสอบความถูกต้องของแบบสอบถามโดยการใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาสาขาวิชา พัฒนาการเกษตรชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) คณะเทคโนโลยีการเกษตร โดยดำเนินการ 2 ขั้นตอนคือ

3.3.2.1 ตรวจสอบด้านเนื้อหาโดยได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบแบบสอบถามโดยมีทั้งหมด 3 ตอน ซึ่งได้แก่

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพพื้นฐานไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา

3.3.2.2 ตรวจสอบความเป็นปรนัย โดยได้ใช้นักศึกษาของสาขาพัฒนาการเกษตร ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) จำนวน 4-5 คน มาทำแบบสอบถามเพื่อดูว่านักศึกษาสามารถเข้าใจคำถามได้ถูกต้องตรงกันหรือไม่ ตรวจสอบความเข้าใจคำถามและแก้ไขปรับปรุง

3.4 ขั้นตอนและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

3.4.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของปัญหาเพื่อกำหนดร่างแบบสอบถามเพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัย

3.4.2 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

3.4.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อความเหมาะสม ในการเก็บข้อมูลไว้ตามวัตถุประสงค์

3.4.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Gathering)

3.5.1 สร้างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ เพื่อขออนุมัติแบบสอบถาม และนำไปทดสอบความเป็นปรนัยของแบบสอบถาม

3.5.2 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ให้กับนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตรชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง) คณะเทคโนโลยีการเกษตร ตอบแบบสอบถามเป็นจำนวน 34 คน และเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง จำนวน 34 ฉบับ

3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (Method of Analysis)

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามไว้ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์คำถามแบบเลือกตอบ นำมาแจกแจงความถี่ ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง

$$\begin{aligned} \text{ร้อยละ} &= \frac{x \times 100}{N} \\ \text{เมื่อ } x &= \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \\ N &= \text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \end{aligned}$$

3.6.2 วิเคราะห์คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า นำคะแนนมาแจกแจงความถี่ของคำถาม แต่ละข้อ โดยกำหนดน้ำหนักของคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความต้องการมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
ความต้องการมาก	มีค่าเท่ากับ	4
ความต้องการปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
ความต้องการน้อย	มีค่าเท่ากับ	2
ความต้องการน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยเลขคณิต}$$

$$\sum X = \text{คะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด}$$

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต แล้วนำมาเปรียบเทียบกับอันดับ โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าคะแนนเฉลี่ย
ได้ดังนี้ (ประกอบ กรรณสูตร, 2528 : 70)

คะแนนเฉลี่ย	การตีความหมาย
4.50 – 5.00	มีความต้องการศึกษามากที่สุด
3.50-4.49	มีความต้องการศึกษามาก
2.50-3.49	มีความต้องการศึกษาต่อปานกลาง
1.50-2.49	มีความต้องการศึกษาต่อน้อย
1.00-1.49	มีความต้องการศึกษาต่อน้อยที่สุด

3.7 งบประมาณที่ใช้ในการศึกษา (Budgetary)

ในการศึกษาใช้งบประมาณ ดังนี้

3.7.1 ค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูล	1,000	บาท
3.7.2 ค่าจัดพิมพ์รูปเล่ม	1,000	บาท
3.7.3 อื่น ๆ	500	บาท
รวม	2,500	บาท

ตารางที่ 2 ตารางการปฏิบัติงาน (Schedule of Activities)

แผนการดำเนินงาน	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร	← →							
2. จัดทำโครงการวิจัย		← →						
3. จัดทำแบบสอบถาม		← →						
4. เก็บข้อมูลภาคสนาม				← →				
5. ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล					← →			
6. สรุปการศึกษา						← →		
7. เขียนรายงานและจัดพิมพ์							← →	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้นำข้อมูลไปเผยแพร่หรือต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งสอบถามความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษา สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง) โดยผู้วิจัยได้ทำการวิจัยถึงสภาพทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยคำร้อยละในเรื่องดังต่อไปนี้

1. เพศ
2. อายุ
3. ความต้องการศึกษาต่อปริญญาโท มากน้อยแค่ไหน
4. เกรดเฉลี่ยสะสม
5. สาขาวิชาโทที่เรียนมา
6. อาชีพของบิดา
7. อาชีพของมารดา
8. ภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาระดับปริญญาโทของนักศึกษา สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งแสดงจำนวนและคำร้อยละของความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. นักศึกษาที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท
2. นักศึกษาที่ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ซึ่งได้แยกประเภทของนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อและนักศึกษาที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ โดยแบ่งออกเป็นหลายด้านได้แก่

1. ท่านมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือไม่โดยมีลักษณะดังนี้

1.1 สำหรับนักศึกษาที่ต้องการให้ตอบคำถามตั้งแต่ข้อ 2-6 และทำลงในตอนที่ 3 ตรงกับสาขาที่ท่านเลือก โดยได้เรียงลำดับความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1.1.1 สาขาส่งเสริมการเกษตร
- 1.1.2 สาขาพืชศาสตร์
- 1.1.3 นิเทศศาสตร์เกษตร
- 1.1.4 สัตวศาสตร์
- 1.1.5 วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
- 1.1.6 อื่น ๆ โปรดระบุสาขา .....

และเมื่อท่านเลือกสาขาเรียนได้แล้วโปรดทำข้อ 7 และข้อ 8 ของตอนที่ 3 ตามลำดับซึ่งได้แสดงความต้องการด้านความมุ่งหมายทางการศึกษาต่อและความต้องการด้านเหตุผลส่วนตัว

1.2 สำหรับนักศึกษาที่ไม่ต้องการให้ตอบคำถามข้อ 7 เพียงอย่างเดียว และไม่ต้องทำตอนที่ 3

- 2. ท่านมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาใดตั้งที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น
- 3. หากมีโอกาสท่านมีเหตุผลอย่างไรในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (โดยตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- 4. หากมีโอกาสศึกษาต่อท่านคิดว่าจะได้ค่าใช้จ่ายจากแหล่งใด
- 5. หากมีโอกาสศึกษาต่อท่านมีความต้องการศึกษาต่อในลักษณะใด
- 6. หากมีโอกาสศึกษาต่อท่านมีความต้องการศึกษาต่อภายในประเทศหรือต่างประเทศ
- 7. เหตุผลใดที่ทำให้ท่านไม่ต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 เป็นผลงานวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งได้แสดงปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน

- 1. ด้านความต้องการศึกษาต่อปริญญาโท ได้แก่
  - 1.1 สาขาส่งเสริมการเกษตร
  - 1.2 สาขาพืชศาสตร์
  - 1.3 สาขานิเทศเกษตร

- 1.4 สาขาสัตวศาสตร์
- 1.5 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
- 1.6 สาขาโปรตระกูล .....
2. ด้านความมุ่งหมายทางการศึกษาต่อ
3. ด้านเหตุผลส่วนตัว

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยค่าร้อยละ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ อายุ ความต้องการศึกษาต่อปริญญาโท เกรดเฉลี่ยสะสม, สาขาวิชาโท, อาชีพของบิดา, มารดา, ภูมิลำเนา

รายการ	จำนวน (N=34)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	23	67.64
หญิง	11	32.35
2. อายุ		
20 - 21	5	14.70
22 - 25	29	85.30
3. ความต้องการศึกษาต่อปริญญาโทมากที่สุดเท่าไร		
มากที่สุด	4	11.76
มาก	6	17.64
ปานกลาง	15	44.10
น้อย	7	20.58
น้อยที่สุด	2	5.88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=34)	ร้อยละ
4. เกรดเฉลี่ยสะสม		
2.00 – 2.50	10	29.41
2.50 – 3.00	19	55.88
3.00 – 3.50	4	11.76
สูงกว่า 3.50	1	2.94
5. สาขาวิชาโท		
นิเทศศาสตร์	18	52.94
บริหารธุรกิจ	1	2.94
พีชศาสตร์	4	11.76
สัตวศาสตร์	-	-
ช่างกลเกษตร	11	32.35
6. อาชีพของบิดา		
รับราชการ	9	26.47
ค้าขาย	5	14.70
รัฐวิสาหกิจ	2	2.94
เกษตรกรกรรม	16	47.05
อื่น ๆ	3	8.82
7. อาชีพของมารดา		
รับราชการ	3	8.82
ค้าขาย	10	29.41
รัฐวิสาหกิจ	-	-
เกษตรกรกรรม	13	38.23
อื่น ๆ	8	23.52

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=34)	ร้อยละ
8. ภูมิถ้ำเนา		
ภาคเหนือ	-	-
ภาคกลาง	7	20.58
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10	29.41
ภาคใต้	15	44.11
ภาคตะวันออก	1	2.94
ภาคตะวันตก	1	2.94

จากตารางที่ 3 พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็น 67.64% และ 32.35% ตามลำดับ

อายุของนักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 22-25 ปี รองลงมา 20-21 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.30 และ 14.70 ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากว่าระบบการศึกษาของประเทศไทยกำหนดให้มีการเข้าเรียนตามเกณฑ์ จะเริ่มเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อมีอายุ 7 ปี ดังนั้นผลการศึกษาคำนวณอายุในนักศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ในชั้นปีที่ 4 และ 2 ปี (ต่อเนื่อง) จึงมีอายุอยู่ระหว่าง 20-25 ปี

ความต้องการศึกษาต่อปริญญาโท ส่วนใหญ่จะมีความต้องการเรียนต่อในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.10 รองลงมาคือ ความต้องการเรียนต่อน้อยคิดเป็นร้อยละ 20.58 รองลงมาคือ ความต้องการเรียนต่อมากคิดเป็นร้อยละ 17.64 รองลงมาคือความต้องการเรียนต่อมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 11.76 และอันดับต่อมาคือความต้องการเรียนต่อในระดับน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.88 ซึ่งความต้องการศึกษาต่อได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุนทอง อินทร์ไทย (2519 : 76) ซึ่งได้วิจัยเกี่ยวข้องกับความต้องการของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ พบว่า อาจารย์กรมฝึกหัดครูมีความต้องการศึกษาต่อเพราะว่าประเทศไทยมีการขยายตัวมากขึ้น การศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จึงเป็นผลมาจากการขยายตัวของการศึกษาในระดับต้น โดยเฉพาะระดับปริญญาตรี

เกรดเฉลี่ยสะสม พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วงระหว่าง 2.50-3.00 คิดเป็นร้อยละ 55.88 รองลงมาคือ ช่วงระหว่าง 2.00-2.50 คิดเป็นร้อยละ 29.41 รองลงมาคือ

ช่วงระหว่าง 3.00-3.50 คิดเป็นร้อยละ 11.76 และอันดับต่อมาคือสูงกว่า 3.50 คิดเป็นร้อยละ 2.94 ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ใช้ได้

สาขาวิชาโทที่เลือกเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เลือกวิชาโทนิเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 52.94 อันดับต่อมาเป็นสาขาวิชาโท ช่างกล เกษตร คิดเป็นร้อยละ 32.35 รองลงมาเป็นสาขาวิชาโทฟิสิกส์ศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.76 และถัดไปก็คือสาขาวิชาโทบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.94

อาชีพบิดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 47.05 รองลงมาคืออาชีพรับราชการร้อยละ 26.47 รองลงมาคือ อาชีพค้าขายคิดเป็นร้อยละ 14.70 รองลงมาคืออาชีพอื่น ๆ เช่น รับจ้าง, กิจการส่วนตัว, บริษัทประกัน คิดเป็นร้อยละ 8.82 ซึ่งพบว่า อาชีพทางด้านเกษตรกรรมของบิดา มีผลต่อการศึกษาต่อของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร

อาชีพมารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 38.23 รองลงมาคืออาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 29.41 รองลงมาคืออาชีพอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 23.52 ถัดไปคืออาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 8.82 และเช่นเดียวกับอาชีพของบิดามีผลต่อการศึกษาต่อของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร

ภูมิลำเนาของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ทางภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 44.11 รองลงมาคือภาค ตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นร้อยละ 29.41 รองลงมาคือภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 20.58 ถัดมาคือ ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก ร้อยละ 2.94 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง) เป็นนักศึกษาที่มาจากวิทยาลัยเกษตรกรรม หรือสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคลวิทยาเขตภาคใต้ ทำให้นักศึกษาที่มาจากภาคใต้มีจำนวนมากกว่าภาคอื่น ๆ ที่เข้ามา ศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชา พัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา

รายการ	จำนวน (N)	ร้อยละ
1. ท่านมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือไม่ (N=34)		
1.1 ต้องการ	15	44.11
1.2 ไม่ต้องการ	19	55.88
2. มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาใด		
ส่งเสริมการเกษตร (N = 15)	4	26.66
พืชศาสตร์	1	6.67
นิเทศศาสตร์เกษตร	4	26.66
สัตวศาสตร์	-	-
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	3	20.00
อื่นๆ โปรดระบุ -----	3	20.00
3. หากมีโอกาสท่านมีเหตุผลอย่างไรในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 55)		
ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ ไปประกอบอาชีพ	11	20.00
ต้องการเสริมความมั่นใจ	10	18.18
ต้องการพัฒนาประสิทธิภาพของตนเอง	12	21.81
ต้องการปริญญาบัตร	5	9.09
ต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่	9	16.36
ต้องการความมีเกียรติ ศักดิ์ศรีแก่ตนเอง ครอบครัวและ วงศ์	8	14.54
ตระกูล		
4. หากมีโอกาสศึกษาต่อท่านคิดว่าจะได้ค่าใช้จ่าย จากแหล่งใด (N=15)		
บิดา-มารดา	9	60.00
ผู้อุปการะ	1	6.67
ญาติพี่น้อง	-	-
อื่นๆ ระบุ	5	33.33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=34)	ร้อยละ
5. หากมีโอกาสศึกษาต่อ ท่านมีความต้องการศึกษาต่อลักษณะใด (N = 15)		
เรียนภาคปกติ (เวลาราชการ)	7	46.66
เรียนภาคสมทบ (นอกเวลาราชการ)	8	53.33
6. หากมีโอกาสศึกษาต่อ ท่านมีความต้องการศึกษาต่อ (N = 15)		
ภายในประเทศ	7	46.66
ต่างประเทศ	5	33.33
ที่ใดก็ได้	3	20.22
7. เหตุผลใดที่ทำให้ท่านไม่ต้องการศึกษาต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (N = 32)		
7.1 มีความพอใจในระดับการศึกษาที่มีอยู่	1	3.12
7.2 ผลการเรียนระดับปริญญาตรีต่ำกว่า	1	3.12
7.3 เปิดโอกาสให้พี่น้องได้เรียนต่อ	4	12.50
7.4 ไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะสนับสนุนการศึกษาต่อ	5	15.62
7.5 ต้องทำงานเพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว	16	50.00
7.6 จะทำงานก่อนจึงจะศึกษาเพิ่มเติม	5	15.62

จากตารางที่ 4 เป็นการแสดงจำนวนและค่าร้อยละของความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร ชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และชั้นปีที่ 2 (หลักสูตรต่อเนื่อง) พบว่า มีนักศึกษาที่ไม่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท มีถึงร้อยละ 55.88 ในขณะที่ต้องการศึกษามีร้อยละ 44.11 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รวีวรรณ ชินะตระกูล (2538:35) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ของมาสโลว์ โดยกล่าวถึงความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองที่ตามศักยภาพของตน

ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ตามสาขา พบว่า สาขาที่ได้รับความสนใจมากที่สุดคือ สาขาส่งเสริมการเกษตร กับสาขานิเทศศาสตร์เกษตร ซึ่งมีค่าเท่ากันคิดเป็นร้อยละ

26.66 ตามมาด้วย สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และสาขาอื่น ๆ เช่น ชลประทาน MBA พันธุ์วิศวกรรม มีค่าเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 20.00 และรองลงมาคือสาขาพืชศาสตร์ คือร้อยละ 6.67 สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ เลือกวชิชาโท นิเทศน์เกษตรเป็นจำนวนมาก จึงทำให้มีความต้องการศึกษาต่อ ทางด้านสาขาส่งเสริมการเกษตรและสาขานิเทศน์ศาสตร์เกษตรตามลำดับ

สำหรับนักศึกษาที่แสดงถึงเหตุผลในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท พบว่าส่วนใหญ่ นักศึกษาต้องการพัฒนาประสิทธิภาพของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 21.81 และถัดมาก็คือ ต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ ไปประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และเสริมสร้างความมั่นใจ คือร้อยละ 18.18 รองลงมาคือ ต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ คิดเป็นร้อยละ 16.36 รองลงมาคือ ต้องการความมีเกียรติ ศักดิ์ศรีแก่ตนเอง ครอบครัว และวงศ์ตระกูล ถึงร้อยละ 14.54 และต้องการปริญญาบัตร คิดเป็นร้อยละ 9.09 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ สตินคารัตน์ (2536 : 116-126) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสำรวจสภาพและความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีใหม่ ปีการศึกษา 2522 คณะครุศาสตร์ พบว่านิสิตได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อ มหาวิทยาลัย 5 ประการ คือ หาความรู้ให้มากที่สุด นำความรู้ไปประกอบอาชีพ ทำประโยชน์ให้กับสังคม หากประสบการณ์และเรียนให้สำเร็จ

ด้านค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษาต่อ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้จากบิดา-มารดา คิดเป็นร้อยละ 60.00 และจากการหางานทำระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 33.33 ตามลำดับ และได้รับจากผู้อุปการะคิดเป็นร้อยละ 6.67 จะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษาในระดับปริญญาโท จะได้จากบิดามารดามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาระดับปริญญาตรียังไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทำให้ บิดา-มารดา ให้การสนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา

การศึกษาต่อของนักศึกษาพบว่า นักศึกษามีความต้องการเรียนต่อในลักษณะเรียนภาคสมทบก็คือเรียน ช่วงเสาร์-อาทิตย์ นอกเวลาราชการ มีค่าร้อยละ 53.33 ส่วนภาคปกติ นักศึกษาจะเรียนในช่วง วันจันทร์-ศุกร์ ในเวลาราชการ คิดเป็นร้อยละ 46.66 แสดงว่านักศึกษา มีความต้องการหางานทำระหว่างเรียนไปด้วย

สำหรับนักศึกษาที่ต้องการศึกษาระหว่างต่างประเทศกับในประเทศ พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 46.66 ทั้งนี้เนื่องมาจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทยในปัจจุบันมีเปิดสอนระดับปริญญาโท, ปริญญาเอก, เป็นจำนวนมาก และประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะเรียนภายในประเทศ ส่วนความต้องการศึกษาต่อต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และศึกษาต่อที่ใดก็ได้ ก็คือ ศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนหรือของรัฐบาลก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 20.00

เหตุผลที่ทำให้นักศึกษาที่ไม่ต้องการศึกษาต่อ เพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 50.00 และจะทำงานก่อนจึงจะศึกษาเพิ่มเติมประกอบกับไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะสนับสนุนการศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 15.62 รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้พี่น้องได้เรียนต่อคิดเป็นร้อยละ 12.50 รองลงมาคือมีความพอใจในระดับการศึกษาที่มีอยู่และผลการเรียนระดับปริญญาตรีต่ำมาก คิดเป็นร้อยละ 3.12 ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ในปัจจุบันทำให้นักศึกษา ส่วนใหญ่คิดจะหางานทำเพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัวก่อนแล้วจึงจะศึกษาต่อ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 5 แสดงสาขาวิชาที่นักศึกษาต้องการศึกษา

ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
1. ความต้องการด้านการศึกษาต่อปริญญาโทสาขาที่ส่งเสริมการเกษตร		
1.1 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน	4.75	มากที่สุด
1.2 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด	4.50	มากที่สุด
1.3 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นวิชาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคมและสามารถช่วยเหลือสังคม	2.75	ปานกลาง
1.4 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะทำให้มีรายได้สูงขึ้น	2.00	น้อย
1.5 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยากเกินไป	4.25	มาก
1.6 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่มีความสนใจรักและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น	4.25	มาก
ค่าเฉลี่ย (Mean)	3.75	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
2. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาพืชศาสตร์		
2.1 สาขาพืชศาสตร์เป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน	3.00	ปานกลาง
2.2 สาขาพืชศาสตร์เป็นสาขาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด	3.00	ปานกลาง
2.3 สาขาพืชศาสตร์เป็นสาขาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคม	3.00	ปานกลาง
2.4 สาขาพืชศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแล้วจะทำรายได้สูงขึ้น	3.00	ปานกลาง
2.5 สาขาพืชศาสตร์เป็นสาขาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยากเกินไป	3.00	ปานกลาง
2.6 สาขาพืชศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่มีคว่าสนใจและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น	4.00	มาก
ค่าเฉลี่ย (Mean)	3.16	ปานกลาง
3. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์เกษตร		
3.1 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน	4.50	มากที่สุด
3.2 สาขานิเทศน์เกษตรที่เป็นสาขาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด	4.25	มาก
3.3 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคม	3.00	ปานกลาง
3.4 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแล้ว จะทำให้มีรายได้สูงขึ้น	2.75	มาก
3.5 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาวิชาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยาก	3.50	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
3.6 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาวิชาที่มีความสนใจรักและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น	4.75	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย (Mean)	3.79	มาก
4. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาสัตวศาสตร์		
4.1 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน	-	-
4.2 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด	-	-
4.3 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคม	-	-
4.4 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแล้วจะทำรายได้สูงขึ้น	-	-
4.5 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยากเกินไป	-	-
4.6 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่มีความสนใจและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น	-	-
5. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม		
5.1 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน	4.33	มาก
5.2 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมที่เป็นสาขาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด	4.00	มาก
5.3 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคมและสามารถช่วยเหลือสังคม	4.66	มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
5.4 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาวิชาที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะทำให้มีรายได้สูงขึ้น	2.75	ปานกลาง
5.5 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยากเกินไป	2.50	ปานกลาง
5.6 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาที่มีความสนใจรักและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น	4.00	มาก
ค่าเฉลี่ย (Mean)	3.70	มาก
6. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาระบุ.....		
6.1 ต้องการเปลี่ยนสาขาเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้	5.00	มากที่สุด
6.2 สาขาอื่น ๆ เป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน	2.33	น้อย
6.3 สาขาอื่น ๆ เป็นสาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด	2.33	น้อย
6.4 สาขาอื่น ๆ เป็นสาขาที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีรายได้สูง	3.00	ปานกลาง
6.5 สาขาอื่น ๆ เป็นสาขาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยาก	2.00	น้อย
6.6 สาขาอื่น ๆ เป็นสาขาที่ได้รับความสนใจอยากศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้	4.33	มาก
ค่าเฉลี่ย (Mean)	3.16	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณากับเกณฑ์ประเมินพบว่าปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโททางการศึกษาต่อในสาขาต่างๆ จะเห็นว่าระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์, ส่งเสริมการเกษตร และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 3.79, 3.75 และ 3.70 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจในระดับมาก รองลงมาคือสาขาพิษศาสตร์และสาขาอื่นๆ เช่น MBA, พันธุวิศวกรรม, ชลประทาน มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสงัด อุทรานันท์ (2530 : 43) ได้กล่าวว่าการจัดการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีหรือที่เรียกว่าบัณฑิตศึกษามุ่งเน้นการศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีแล้ว สำหรับประเทศไทยที่จัดอยู่ในขณะนั้นมี 3 ระดับคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ, ระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก เป้าหมายในการผลิตก็เพื่อมุ่งส่งกำลังคนออกไปปฏิบัติงานตามสาขาที่ได้ศึกษาทั้งในหน่วยงานราชการและเอกชน

ตารางที่ 6 แสดงปัจจัยความต้องการด้านความมุ่งหมายศึกษาต่อ

ปัจจัยความต้องการด้านความมุ่งหมายศึกษาต่อ	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
1. ความต้องการด้านความมุ่งหมายทางการศึกษาต่อ		
1.1 ต้องการสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท	4.33	มาก
1.2 ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองและหาประสบการณ์	4.33	มาก
1.3 ต้องการศึกษาค้นคว้าด้านวิชาใหม่ ๆ ที่ทันสมัย	4.40	มาก
1.4 ต้องการศึกษาด้านเฉพาะสาขาและเพิ่มความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	3.86	มาก
1.5 ต้องการนำความรู้ที่เรียนในระดับสูงมาประกอบอาชีพและพัฒนาสังคม	4.46	มาก
1.6 ต้องการมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น	4.73	มากที่สุด
1.7 ต้องการยกระดับฐานะและศักดิ์ศรีเพิ่มให้มีเกียรติยศชื่อเสียง	4.20	มาก
ค่าเฉลี่ย (Mean)	4.33	มาก

จากตารางที่ 6 สำหรับ ด้านความมุ่งหมายในการศึกษาต่อพบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ยกับ 4.33 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยไพฑูรย์ สนิตรัตน์ (2536 : 116-126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจสภาพและความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีใหม่ปีการศึกษา 2522 คณะครุศาสตร์พบว่า นิสิตได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาต่อมหาวิทยาลัย 5 ประการไว้ดังนี้ คือ หาคำความรู้ให้มากที่สุด นำความรู้ไปประกอบอาชีพทำประโยชน์ให้กับสังคมหาประสบการณ์ และเรียนให้สำเร็จ

นอกจากนี้ก็ได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุคารา คิชฐากร (2520 : 33) ได้วิจัยพบว่าการมาศึกษาต่อเป็นการพัฒนาบุคคลากรทางการศึกษาทำให้ข้าราชการได้พัฒนาตนเอง มีความรู้ความสามารถได้เรียนรู้ทฤษฎีต่างๆ พร้อมได้รับประสบการณ์หลากหลายในการศึกษาต่อ

ตารางที่ 7 แสดงความต้องการศึกษาต่อด้านเหตุผลส่วนตัว

ปัจจัยความต้องการศึกษาต่อด้านเหตุผลส่วนตัว	$\bar{X}$	ระดับความพึงพอใจ
1. ความต้องการด้านเหตุผลส่วนตัว		
1.1 ต้องการให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าและความสามารถ	4.36	มาก
1.2 ต้องการเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน	4.33	มาก
1.3 ต้องการรู้จักเพื่อนหลายๆ หน่วยงานเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์	4.00	มาก
1.4 ต้องการปริญญาเพื่อแสดงถึงความมีเกียรติแก่ตนเองและวงศ์ตระกูล	3.53	มาก
1.5 ความต้องการรู้จักบุคคลในแวดวงการศึกษามากขึ้น	3.66	มาก
1.6 ต้องการเรียนเพื่อให้ทัดเทียมเพื่อนฝูง	2.80	ปานกลาง
1.7 ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน และสังคม	3.40	ปานกลาง
1.8 ต้องการความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์จากมหาวิทยาลัย	4.53	มากที่สุด
1.9 เพื่อให้หางานง่ายเพราะสังคมตลาดแรงงานต้องการ	3.86	มาก
ค่าเฉลี่ย (Mean)	3.73	มาก

จากตารางที่ 7 สำหรับด้านเหตุผลส่วนตัวพบว่ามีความพึงพอใจในระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทองหล่อ นาคหอม(2535) เรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวรปีการศึกษา 2533-2534พบว่าแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อลำดับแรกคือด้านเหตุผลส่วนตัว

บทที่ 5

สรุปการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีพุทธศักราช 2542 ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้ 2 ข้อคือ

- 1) เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปของนักศึกษา สาขาวิชาพัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 2) เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร

สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ใช้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และชั้นปีที่ 2 (หลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง) ของสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร พบว่าเพศชายมากกว่าเพศหญิง เพศชายคิดเป็นร้อยละ 67.64 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 32.35 นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 22-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.30 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 20-21 คิดเป็นร้อยละ 14.70 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการเรียนต่อในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.10 รองลงมาคือความต้องการเรียนต่อน้อย คิดเป็นร้อยละ 20.58 รองลงมาคือความต้องการเรียนต่อมากคิดเป็นร้อยละ 17.64 รองลงมาคือความต้องการเรียนต่อมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 11.76 และความต้องการเรียนต่อในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.88 เกรดเฉลี่ยสะสม ส่วนใหญ่อยู่ในช่องระหว่าง 2.50-3.00 คิดเป็นร้อยละ 55.88 สาขาวิชาโทที่เลือกเรียนส่วนใหญ่จะเป็นสาขานิเทศน์เกษตร คิดเป็นร้อยละ 52.94 อาชีพของบิดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม คิดเป็นร้อยละ 47.05 รองลงมาคืออาชีพรับราชการ ร้อยละ 26.47 ส่วนอาชีพของมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมเช่นเดียวกันคิดเป็นร้อยละ 38.23 รองลงมาคืออาชีพค้าขายคิดเป็นร้อยละ 29.41 และอาชีพอื่น ๆ เช่น แม่บ้านรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 23.52

ภูมิค่านาของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ทางภาคใต้คิดเป็นร้อยละ 44.11 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นร้อยละ 29.41 ส่วนภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 20.58 รองลงมาคือภาคตะวันออกและภาคตะวันตก ร้อยละ 2.94

สำหรับตอนที่ 2 ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา

พบว่านักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 44.11 และที่ไม่ต้องการศึกษาต่อถึงร้อยละ 55.88

ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทตามสาขา พบว่า สาขาส่งเสริมการเกษตร กับ สาขานิเทศน์เกษตร ได้รับความสนใจมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.66 ตามมาด้วยสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมและสาขาอื่น ๆ เช่น ประทาน, MBA, พันธุวิศวกรรม มีค่าเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 20.00

สำหรับนักศึกษาที่แสดงถึงเหตุผลในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาต้องการพัฒนาประสิทธิภาพของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 21.81 ถัดมาก็คือต้องการได้รับความรู้ใหม่ ๆ ไปประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และเสริมสร้างความมั่นใจ ถึงร้อยละ 18.18 รองลงมาคือต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่คิดเป็นร้อยละ 16.36 รองลงมาคือต้องการมีเกียรติ ศักดิ์ศรีแก่ตนเองของครอบครัวและวงศ์ตระกูลถึงร้อยละ 14.54 และต้องการปริญญาบัตรคิดเป็นร้อยละ 9.09 ตามลำดับ

ด้านค่าใช้จ่าย ที่ใช้ในการศึกษาต่อ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะได้จากบิดา-มารดาคิดเป็นร้อยละ 60.00 และจากการหางานทำระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 33.33 โดยได้จากผู้อุปการะคิดเป็นร้อยละ 6.67

การศึกษาต่อของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความต้องการเรียนต่อ ภาคสมทบมีค่าร้อยละ 53.33 ส่วนภาคปกติ คิดเป็นร้อยละ 46.66

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อภายในประเทศคิดเป็นร้อยละ 46.66 มากกว่าที่จะศึกษาต่อต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 33.33

เหตุผลที่นักศึกษาไม่ต้องการศึกษาต่อ ส่วนใหญ่จะทำงานเพื่อหารายได้ให้แก่ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 50.00 และจะทำงานก่อนจึงจะศึกษาเพิ่มเติม พร้อมกับไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะสนับสนุนการศึกษาต่อคิดเป็นร้อยละ 15.62 รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้พี่น้องได้เรียนต่อคิดเป็นร้อยละ 12.50 รองลงมาคือมีความพอใจที่ระดับการศึกษาที่มีอยู่แล้ว และผลการเรียนระดับปริญญาตรีต่ำคิดเป็นร้อยละ 3.12

สำหรับตอนที่ 3 ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนาการเกษตร ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทในสาขาดังต่อไปนี้เรียงจากมากไปหาน้อย

- 1.1 สาขานิเทศเกษตร มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ = 3.79 (มาก)
- 1.2 สาขาส่งเสริมการเกษตร มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ = 3.75 (มาก)
- 1.3 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ = 3.70 (มาก)
- 1.4 สาขาพืชศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ = 3.16 (ปานกลาง)
- 1.5 สาขาอื่น ๆ เช่น MBA, พันธุวิศวกรรม, ชลประทานมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ = 3.16 (ปานกลาง)
- 1.6 สาขาสัตวศาสตร์ (ไม่พบนักศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ)

จากการใช้เกณฑ์การประเมินพบว่านักศึกษามีความต้องการศึกษาต่อปริญญาโทสาขา นิเทศเกษตร สาขาส่งเสริมเกษตรและสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.50-4.49 โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าการเฉลี่ย อ้างอิงโดย (ประคอง กรรมสุต, 2528 : 70) ซึ่งเป็นสาขาที่ได้รับความนิยม รองลงมาคือสาขาพืชศาสตร์และสาขาอื่นๆ เช่น MBA, พันธุวิศวกรรมและชลประทาน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจเท่ากับ 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสาขาสัตวศาสตร์ ไม่พบว่ามีนักศึกษาสนใจที่จะศึกษาต่อ

2. ความต้องการด้านความมุ่งหมายของการศึกษาต่อ

ปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท พบว่าด้วยความมุ่งหมายทางการศึกษาต่อ มีความพึงพอใจในระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในรายชื่อปรากฏว่ามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อและระดับมาก 6 ข้อ เรียงลำดับค่าคะแนน

- 2.1 ต้องการมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.73)
- 2.2 ต้องการนำความรู้ที่เรียนในระดับสูงมาประกอบอาชีพและพัฒนาสังคม จากการศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก (4.46)
- 2.3 ต้องการศึกษาค้นคว้าด้านวิชาการใหม่ ๆ ที่ทันสมัย จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (4.40)
- 2.4 ต้องการสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (4.33)

2.5 ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองและหาประสบการณ์ จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก (4.33)

2.6 ต้องการยกระดับฐานะและศักดิ์ศรีเพิ่มให้มีเกียรติยศชื่อเสียง จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (4.20)

2.7 ต้องการศึกษาดูเฉพาะสาขาและเพิ่มความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (3.86)

3. ความต้องการด้านเหตุผลส่วนตัว

ปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท พบว่า ด้านเหตุผลส่วนตัวมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยในร้อยละปรากฏว่ามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ, ระดับมาก 5 ข้อ, และระดับปานกลาง 3 ข้อ เรียงลำดับค่าคะแนน

3.1 ต้องการความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์จากมหาวิทยาลัย จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (4.53)

3.2 ต้องการเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก (4.33)

3.3 ต้องการรู้จักเพื่อนหลาย ๆ หน่วยงาน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากผลการศึกษาพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (4.00)

3.4 ต้องการศึกษาให้หางานง่าย เพราะสังคมตลาดแรงงานต้องการ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (3.86)

3.5 ต้องการรู้จักบุคคลในแวดวงการศึกษามากขึ้น พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (3.66)

3.6 ต้องการปริญญาเพื่อแสดงถึงความมีเกียรติแก่ตนเองและวงศ์ตระกูล พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (3.53)

3.7 ต้องการให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าและความสามารถพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.46)

3.8 ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและสังคม พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (3.40)

3.9 ต้องการเรียนเพื่อให้ทัดเทียมเพื่อนฝูงพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง (2.86)

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ของนักศึกษาสาขาวิชา พัฒนาการเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งอาศัยแบบสอบถามเรื่องความต้องการศึกษาต่อปริญญาโท เป็นเครื่องมือในการสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (หลักสูตร 4 ปี) และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง) ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีสุดท้ายในคณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เท่านั้น ดังนั้นจึงน่าจะมีการวิจัยความต้องการศึกษาต่อปริญญาโทของนักศึกษาภาควิชาอื่น ๆ ในคณะเทคโนโลยีการเกษตรเฉพาะชั้นปีสุดท้าย ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบ ถึงความสนใจ และความต้องการของนักศึกษาภาควิชาอื่น ๆ ที่มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ตรงกับสาขาที่ท่านเลือกและเพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยซึ่งผู้วิจัยจะได้ทราบถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเพื่อเป็นแนวทาง และข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก่สถาบันอุดมศึกษา และจะเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับสนับสนุนการศึกษาต่อดัชนีบัณฑิตศึกษาให้ภาควิชาเทคนิคเกษตรได้ปรับปรุงพัฒนาและการจัดเตรียมความพร้อมให้แก่ศึกษาก่อนที่จะเข้าศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโท

เอกสารอ้างอิง (Literature Cited)

- กัญญา วีระวรรณ. 2540. การศึกษาสภาพปัญหาการเรียน การสอนและการวิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ขุนทอง อินทร์ไทย. 2519. “การศึกษาระดับปริญญาโท” หน้า 18. องค์การนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538. แผนหลักการปฏิรูปการฝึกหัดครูพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ฟีนนี่พับบลิชซิ่ง. หน้า 3
- ถนอมศรี รัฐบุตร. 2538. ความต้องการพัฒนางานวิชาการของผู้สอนคหกรรมในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. หน้า 14
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2534. แนะแนวบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : กองวิชาการทบวงมหาวิทยาลัย. หน้า 1
- ทองหล่อ นาคหอม. 2535. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต. วิชาเอกบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2533-2534 ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2529. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร. หน้า 40
- บัณฑิตวิทยาลัย. 2534. รายงานประจำปี 2534. งานนโยบายและแผนบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. หน้า 1
- ปกรณ อังสุสิงห์. 2538. ความต้องการพัฒนางานวิชาการของผู้สอนคหกรรมในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. หน้า 25
- ปฐม นิคมานนท์. 2528. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์อักษร. หน้า 321
- ประกอบ คุณารักษ์. มปป. มองการศึกษา : จากอดีตปัจจุบันสู่ความหวังใหม่ในอนาคต 20 ปี. คณะศึกษาศาสตร์. หน้า 89-90
- ประคอง วรรณสูตร. 2528. สถิติการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ :

เอกสารนี้เป็นสำเนาพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช. งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ประจุมสุข อาชวบำรุง. 2523. “การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสาครศาสตร์”. เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 48-59
- ปัญญา คงทรัพย์. 2530. ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการที่มีต่อการฝึกอบรมวิชาเกษตรไปรแกรมการพัฒนาสมรรถภาพครูผู้สอนเกษตรศาสตร์กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 10
- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ และกล้า ทองขาว. 2531. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การโดยการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อักษรไทย. หน้า 298-304
- ไพฑูรย์ สีนคาร์ตัน. 2536. “การสอนระดับบัณฑิตศึกษา” พูดเรื่องอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์. หน้า 116-126
- พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ. 2530. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช. หน้า 51
- มานพ สุดสงวน. 2537. ความต้องการพัฒนาของคณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- เมธี ปิลาธรานนท์. 2523. ปรัชญาการศึกษาสำหรับครู. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. หน้า 13
- ยุพา วีระไทยะ. 2532. “การประสานสัมพันธ์ทางออกของสาขาศึกษาศาสตร์”. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์. ฉบับพิเศษ : 23.
- รังรอง สีทองดี. 2535. แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโท. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. หน้า 261
- รัตนา ต้นบุญเด็ก. 2531. การศึกษากับปรัชญา. ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. หน้า 30-35
- รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2538. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์. หน้า 35
- วิจิตร ศรีสอ้าน. 2532. “งานวิจัยทางการศึกษาเกษตรในรอบ 20 ปี : ศึกษาเฉพาะการวิจัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ (ฉบับพิเศษ พฤศจิกายน, 2532).
- วีระ บุญยะกาญจน์. 2532. พื้นฐานทางปรัชญาการศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์. หน้า 3
- วีระพล เวชยางกูร. 2542. การศึกษาความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้น ม.3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จ.สระแก้ว. วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- ศักดิ์ ปรารักษ์ประทานพร. 2526. ปรัชญาการศึกษาฉบับพื้นฐาน. ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์. หน้า 36-37
- สังัด อุทรานันท์. 2530. “หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย” ศึกษาศาสตร์. (เมษายน – มิถุนายน, 2530).
- สมศรี สุขเกษม. 2520. ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของข้าราชการงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 67
- สุดาราดิษฐากร. 2520. ปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หน้า 33.
- สุนีย์ ช่างเจริญ. 2538. เทคนิคการฝึกอบรม. (กรุงเทพฯ : อักษรศาสตร์, 2538) บทนำ
- สุมน อมรวิวัฒน์. 2530. บุคลิกภาพนักวิชาการ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 17
- สุรางค์ โค้วตระกูล. 2533. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุรกุล เจนอบรม . 2530. การศึกษาถึงความต้องการและความสนใจในการศึกษาต่อของข้าราชการไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม การวิจัยเรื่อง

ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาพัฒนาการเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีพุทธศักราช
2542

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา
  - ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา
2. โปรดอ่านคำชี้แจงของแบบสอบถามในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม
3. โปรดกาเครื่องหมาย (✓) ลงใน ( ) ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ
5. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถาม จะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใดและ
คำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) และโปรดเติมคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนดตามความจริง

ชื่อ ..... นามสกุล ..... วิชาโท ..... วิชาเอก.....

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ .....ปี

3. ท่านมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากน้อยเพียงใด

( ) มากที่สุด

( ) มาก

( ) ปานกลาง

( ) น้อย

( ) น้อยที่สุด

4. เกรดเฉลี่ยสะสม .....

5. สาขาวิชาโทที่ท่านเรียนมา .....

6. อาชีพของบิดา

( ) รับราชการ ( ) ค้าขาย ( ) รัฐวิสาหกิจ ( ) เกษตรกรรม

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

7. อาชีพของมารดา

( ) รับราชการ ( ) ค้าขาย ( ) รัฐวิสาหกิจ ( ) เกษตรกรรม

( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

8. ภูมิลำเนาของท่าน

( ) ภาคเหนือ

( ) ภาคกลาง

( ) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

( ) ภาคใต้

( ) ภาคตะวันออก

( ) ภาคตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) ที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงมากที่สุดเกี่ยวกับความต้องการศึกษาของท่าน

1. ท่านมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หรือไม่
  - ( ) ต้องการ (โปรดตอบข้อ 2-6 และทำลงในตอนที่ 3 ตรงกับสาขาที่ท่านเลือกและข้อ 7,8)
  - ( ) ไม่ต้องการ (โปรดตอบข้อ 7 เพียงอย่างเดียวและไม่ต้องทำตอนที่ 3)
2. ท่านมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสาขาใด (โปรดตอบลงในตอน 3 ตรงกับสาขาที่ท่านเลือกเรียนและ ข้อ 7, 8)
  - ( ) ส่งเสริมการเกษตร
  - ( ) พืชศาสตร์
  - ( ) นิเทศน์ศาสตร์เกษตร
  - ( ) สัตวศาสตร์
  - ( ) วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....
3. หากมีโอกาสท่านมีเหตุผลอย่างไรในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) ต้องการได้รับความรู้ใหม่ๆ ไปประกอบอาชีพ
  - ( ) ต้องการเสริมความมั่นใจในการประกอบอาชีพ
  - ( ) ต้องการพัฒนาประสิทธิภาพของตนเอง
  - ( ) ต้องการปริญญาบัตร
  - ( ) ต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่
  - ( ) ต้องการความมีเกียรติ ศักดิ์ศรีแก่ตนเอง ครอบครัวและวงศ์ตระกูล
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....
4. หากมีโอกาสศึกษาต่อท่านคิดว่าจะได้ค่าใช้จ่ายจากแหล่งใด
  - ( ) บิดา - มารดา
  - ( ) ผู้อุปการะ
  - ( ) ญาติพี่น้อง
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. หากมีโอกาสศึกษาต่อท่านมีความต้องการศึกษาต่อในลักษณะใด
- ( ) เรียนภาคปกติ (เวลาราชการ)
  - ( ) เรียนภาคสมทบ (นอกเวลาราชการ)
  - ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....
6. หากมีโอกาสศึกษาต่อท่านมีความต้องการศึกษาต่อภายในประเทศหรือต่างประเทศ
- ( ) ภายในประเทศ
  - ( ) ต่างประเทศ
  - ( ) ที่ใดก็ได้
7. เหตุผลใดที่ทำให้ท่านไม่ต้องการศึกษาต่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ( ) มีความพอใจในระดับการศึกษาที่มีอยู่แล้ว
  - ( ) ผลการเรียนระดับปริญญาตรีต่ำมาก
  - ( ) เปิดโอกาสให้พี่น้องได้เรียนต่อ
  - ( ) ไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะสนับสนุนการศึกษาต่อ
  - ( ) ต้องทำงานเพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัว
  - ( ) จะทำงานก่อนจึงจะศึกษาเพิ่มเติม
  - ( ) เหตุผล อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ทำให้มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวเลขที่ตรงกับความต้องการของท่านตามความเป็นจริง

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ความต้องการที่จะศึกษาต่อมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ความต้องการที่จะศึกษาต่อมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ความต้องการที่จะศึกษาต่อปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ความต้องการที่จะศึกษาต่อน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ความต้องการที่จะศึกษาต่อน้อยที่สุด

ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาส่งเสริมการเกษตร					
1.1 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน					
1.2 สามารถส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด					
1.3 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาวิชาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคมและสามารถช่วยเหลือสังคม					
1.4 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะทำให้มีรายได้สูงขึ้น					
1.5 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยากเกินไป					
1.6 สาขาส่งเสริมการเกษตรเป็นสาขาที่มีความสนใจรักและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น					
2. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาพืชศาสตร์					
2.1 สาขาพืชศาสตร์เป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน					
2.2 สาขาพืชศาสตร์เป็นสาขาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด					

หมายเหตุ : เมื่อท่านเลือกสาขาที่ศึกษาต่อได้แล้วโปรดตอบข้อ 7 และข้อ 8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
2.3 สาขาพีชศาสตร์เป็นสาขาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคม					
2.4 สาขาพีชศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแล้วจะทำให้มีรายได้สูงขึ้น					
2.5 สาขาพีชศาสตร์เป็นสาขาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยากเกินไป					
2.6 สาขาพีชศาสตร์เป็นสาขาที่มีความสนใจรักและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น					
3. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขานิเทศศาสตร์ เกษตร					
3.1 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน					
3.2 สาขานิเทศน์เกษตรที่เป็นสาขาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด					
3.3 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคม					
3.4 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาแล้วจะทำให้มีรายได้สูงขึ้น					
3.5 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาวิชาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยาก					
3.6 สาขานิเทศน์เกษตรเป็นสาขาวิชาที่มีความสนใจรักและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น					
4. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาสัตวศาสตร์					
4.1 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน					
4.2 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด					

หมายเหตุ : เมื่อท่านเลือกสาขาที่ศึกษาต่อได้แล้วโปรดตอบข้อ 7 และข้อ 8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
4.3 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคม					
4.4 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะทำให้มีรายได้สูงขึ้น					
4.5 สาขาสัตวศาสตร์ เป็นสาขาวิชาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยาก					
4.6 สาขาสัตวศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่มีความสนใจรักและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้ มากยิ่งขึ้น					
5. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม					
5.1 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน					
5.2 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด					
5.3 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาที่ได้รับความนิยมเป็นที่ต้องการของสังคมและสามารถช่วยเหลือสังคม					
5.4 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะทำให้มีรายได้สูงขึ้น					
5.5 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยากเกินไป					
5.6 สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมเป็นสาขาที่มีความสนใจรักและอยากเข้าศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น					
6. ความต้องการด้านศึกษาต่อปริญญาโทสาขาระบุ.....					
6.1 ต้องการเปลี่ยนสาขาเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้					
6.2 สาขา.....เป็นสาขาที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน					

หมายเหตุ : เมื่อท่านเลือกสาขาที่ศึกษาต่อได้แล้ว โปรดตอบข้อ 7 และข้อ 8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
6.3 สาขา.....เป็นสาขาวิชาที่เปิดสอนตรงกับความสามารถและความถนัด					
6.4 สาขา.....เป็นสาขาที่สำเร็จการศึกษาแล้วมีรายได้สูง					
6.5 สาขา.....เป็นสาขาที่สามารถสำเร็จการศึกษาได้ไม่ยาก					
6.6 สาขา.....เป็นสาขาที่ได้รับความสนใจอยากศึกษาต่อเพื่อจะได้มีความรู้					
7. ความต้องการด้านความมุ่งหมายทางการศึกษาต่อ					
7.1 ต้องการสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท					
7.2 ต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองและหาประสบการณ์					
7.3 ต้องการศึกษาค้นคว้าด้านวิชาใหม่ๆ ที่สมัยสมัย					
7.4 ต้องการศึกษาดูเฉพาะสาขาและเพิ่มความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					
7.5 ต้องการนำความรู้ที่เรียนในระดับสูงมาประกอบอาชีพและพัฒนาสังคม					
7.6 ต้องการมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น					
7.7 ต้องการยกระดับฐานะและศักดิ์ศรีเพิ่มให้มีเกียรติยศชื่อเสียง					
8. ความต้องการด้านเหตุผลส่วนตัว					
8.1 ต้องการให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าและความสามารถ					
8.2 ต้องการเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน					
8.3 ต้องการรู้จักเพื่อนหลายๆ หน่วยงานเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์					
8.4 ต้องการปริญญาเพื่อแสดงถึงความมีเกียรติแก่ตนเองและวงศ์ตระกูล					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
8.5 ความต้องการรู้จักบุคคลในแวดวงการศึกษามากขึ้น					
8.6 ต้องการเรียนเพื่อให้ทัดเทียมเพื่อนฝูง					
8.7 ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน และ สังคม					
8.8 ต้องการความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์จาก มหาวิทยาลัย					
8.9 ต้องการให้หางานง่ายเพราะสังคมตลาดแรงงาน ต้องการ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้